

neho? šmēmny wšchehomózneho mišchtrowacž chzncž? Njedyr-
bjeli šo tomu, kiž je lubošć, dowěrícž? Nawukńmy, tež hdnž
tón Knjes nař po cžēmnych pucžach wjedže, jeho cžescžicž
š wuřnacžom: dha wšchał wořtanu pšchezo pšchi tebi.

Kaž pak dyrbimy Wótza křwalicž, wot kotrehož šu
wšhitke wězy, tak tež Esyna, pšches kotrehož šu wšhitke
wězy. Piřane steji: pšches njeho je wšhitko štworjene, šhtož
na njebjechach a na šemi je, widomne a njewidomne (Kol.
1, 16) a šašo: wón nježe wšhitke wězy se šwojim móžnym
šłowom (Hebr. 1, 3); — tež pšches njeho šo šwět šdžerži,
bjes njeho by šwět tónž wšak. Njewěrjazy drje ša škupošć
ma, šo je Bóh šwojeho Esyna ša wotpadnjeny šwět wopro-
wał, ale bóřka mudrošć je mudriřcha, hacž cžlowjetojo šu.
Tohodla křwalimy džakowni Esyna, kiž je špodžiwnu radu
bóřkeje mudrošće wuwjedł. Bohata a wulka je lubošć, we
kotrejž pšhecžel ša pšhecžela wšhitko, šhtož ma, wopruje
abo w kotrejž wojak ša wótžny kraj šo na poli cžescže wu-
křawu — tak wjele wjetřcha lubošć toho je, kiž je wumrěł
niz ša šwojich pšhecželow šamych, ale ša šwět, kiž běšche
wot Boha wotpadnył, kiž niz jenož šhtož mějeřche, ně, ša-
meho šebje woprowařche, a to niz na poli cžescže, ale na kole
hanibny! Šemu budž cžescž do wěčnošće! Cžescžmy jeho
š tym, šo šo jemu dowěrimy. Šdnž našche šwědomnje nař
wobřorži, cželajmy štrořčtyni š njemu, pšches kotrehož šu
wšhitke wězy, tež našche wumoženje. Šdnž mamy šo bēdžicž
pšhecžiwu možny, lešćzi a jebanřtwu štareho šleho njepřche-
cžela, pšhecžiwu šawjedženju šwěta a cželnym lóřčtam, cžē-
tajmy š nutřnej wěrjazej modlitwu š tomu, kiž dořh hřěcha
šapřacžzi a móž hřěcha w nař šlama.

Šlōncžnje pak tež Boha šwjateho Ducha křwalimy, kiž
nař š Wótzej a Esynej cžehnje. Kōžde adventřke napomina-
nje, kōžde hodowne póřokřtowo, kōžde cžicho-přatřkowne a kōžde
jutrowne přēdowanje, njeje to powoľanje šwjateho Ducha?
Šdnž nuřa wo našche durje křapařche, njeje Duch nař cžah-
nycž chzyl š šařtararjeje křudnyh? Šdnž šmy dyrbjeli ke křoro-
ložu jeneho našchich lubnyh štupicž, njeje Duch chzyl nař
wucžicž šo modlicž š prawemu lēkarjeje? Šdnž šmy dyrbjeli
lubeho šemrēteho š rowej pšchewodžicž, njeje Duch w nař
žadanje š wěčnošćzi šbudžicž chzyl? Njedyrbjeli šo pšches
tajke šwěrne, lubošćepokne wabjenje pšchewinycž dacž?
Wotřnjeny tōnz, ke kotremuž chze Duch nař wjeřć, je hōdnny,
šo damy šo pšchewinycž. Piřetož wón nař wjedže š zuřby tu
do wěčnošće tam, š njepokoj a se žalořće a š hřěcha tu do
cžicheho wěčneho mēra tam. Šamjen.

**My křwalimy Boha Wótza, Esyna a Šwjateho
Ducha a cžescžimy jeho něř a do wěčnošće.**

Šlōž: Do jenoh' Boha wěrimy.
Čže, Božo Wótče, křwalimy,
Čžeicž a džak cži špēwamy,
Piřches Esyna ty našch Wótčez šy.
Džecžzi twoje my něř šmy.
Piřchitdž š nam twoje křaleřtowo,
Žohnuj šwoje křheřćanřtowo!

Budž křwalba Bohu Wjeřřchnemu
Wchudžom w njebjū, na šwěcže,
Ša hnadu, šmilnořć, dobrotu.
Bóh wšchoh' šboža žōřlo je.
Boha Wótza našcheho
Wjeřelmy šo křheřćenjo!

Budž křwalba Esynej Božemu,
Wón nam dobu džecžatřtowo,
Nař wumohl je se šwojeje křwju,
Woprował je ša nař šo.
Jeřuž lubošć šama je,
Pucž kaž wěrnořć, žiwjenje!

Budž křwalba Duchej šwjatemu,
W šłowje wón nař rořwucžzi,
Duch šwjecžzi myřle, wutrobu,
Trořcht da nam w wšchej štyřtnořćzi.
Mōž je Boža š wņřok a,
Š cžmy do šwětk a pšheřadža.

Budž křwalba šwjatej Trojizy!
Bóh, našch Knjes, nař štworił je,
Piřches Esyna wěcžnje šbožni šmy.
Š Ducha wšcho je šwjecžene!
Boža šwjata Trojiza
Wěcžnu móž, cžeicž, křařnořć ma! J. W.

Džen wólbow — džēn Augsburgšeho wěrūwřnacža.

Džen ša tydžen šwjecžimy w Božich domach šobu 400-
lētny jubilej Augsburgšeho wěrūwřnacža, kotrež bu 25. ju-
nija 1530 kēžorej Korli VI. pšchepodate. My w Šařřkej ma-
my na tutym dnju wólbny. Njedajmy šebi š tutymi škařcž
jubilejne wopominanje tamneho rořřudneho a šlawneho
řkutka našchich wótžow. Nawopał, šcžiřmy runje tutōn džēn
22. junija ša wuřnawarřki džēn. Wuřnajmy šo š wólbnej pa-
pjerku na tutym dnju jako křheřćizjenje, jako tajzy, kotřiz
chzedža woprawdže křheřćizjenje byčž. Ničtōn, kotryž chze
křheřćizjan byčž, njewořtan doma. Wono džē pšchi wšchēh
wólbach našcheho cžaša wo wjazy hacž jenož wo političke pra-
řchenja. Dže wo šwětanahladny. Abo šo jařniřcho prajimy:
Mamy šo rořřudžicž, hacž hořdujemy možny Antikřyřta abo
Křyřta. Šhtož šo se šwojim šmyřlenjom jenož šaľoži na po-
litičke a hořpodařke, šemřke a šachodne, njeje ša štronu Křyř-
řtuřa, pšchetož Křyřta šařada je: Pntajcže najpředy Bože
křaleřtowo a jeho prawdořć. A Křyřtuř nicžo njepřaji wo
tym, šo je š toho politička a hořpodařke wuřřate tu a wu-
wřate tam, hdnž praji: Mi je data wšhitka móž w njebjē-
řach a na šemi.

Š tutym pokřšom je po prawom rořřudžene a wuřař-
njene, kotre štejniřchēzo ma křheřćizjan we wólbje mēcž: křheř-
řćizjanřke!

A wuřnajmy šo na wólbny dnju jako prawi křheř-
řćizjenje, jako tajzy, kotřiz chzedža tež woprawdže křheř-
řćizjenje byčž. Ničtō, kiž chze ewangeliřki byčž, njemōže a
njeķmē tohodla na wólbny dnju domach wořtacž! Kōždy
dyrbi hičž wolicž, a hičž wolicž ewangeliřkich, — ewangeliřkich,
kotřiz chzedža woprawdže ewangeliřny křheřćizjenje byčž tež we
řjawnym političkim žiwjenju, a niz jenož w domjazy. Wu-
řnajmy šo runje na tutym dnju političkich wólbow jako wēr-
ni wuřnawarřjo Augsburgšeho wuřnacža, kotremuž je tutōn
džen wēnowany! Njewuřamřmy se řjawneho žiwjenja Jeřu-
řa, jako wón njemēł tam nicžo prajicž, wón, kiž tola šwēd-
cži: „Mi je data wšhitka móž w njebjēřach a na šemi“, a
šašo „Šlaj, ja šym pola wař wšhitke dny hacž do šlōncženja
šwěta“.

So bo to tak čini, so je jubilej na kamnjenem dnju, na kotrimž je jakša wólba, to je wožebite podeńdženje. Je, jako by to naš ewangelstich wołało a pominało, ewangelste wuśnacze wuśnacž, bo wopokašacž jako wěrnny a prawny a zny ewangelsti křesćizijian, jako zyla ewangelsta křesćizijanka, kotřiz žu swólniwi a hotowi, tež w swawnym a politiskim žiwjenju bo wopokašacž jako wěrnny a swawni křesćizijeno.

A hdyž je to nětk wólbnny a jubilejny džen nadobo, je tole žadanje tak rjez dwójzny wažne a křutne. Do pšichotowanja sa tutu njedželu křuśha tuž, tež rewišowacž, pšehladacž kwoje dotalne wot partajow a drugeho wobknežene žiwjenje, a stajicž toktu křmuhu pod njo. A to nowe ma rětacž: Křesćizijanska wěra najprjedy a wysche wšcheho; wona ma roskudžicž we wšchem, tež w mojej wólbe. A hdyž i tym dotalne partaje „wotpad“ pocžerpja, to nicžo wo to, hdyž bo jenož něšto nowe roskudne pšehodobudže. Pšehetož i dotalnymi partajemi je spytane telko křocz něšto nowe, ale to nowe, to spomožne tu dženža hišcže njeje!

A do pšichotowanja na pšichodnu njedželu křuśha, wšacž kwoje nowe spěwarške a čitacž a studowacž Augsburgske wěrnwuśnacze. S tuteho mašy tam na stronje 573 a dale stejo prěnje 21 artiklow. Kaž w němstich njeju tež w křesćizijanske woczišcžane poğlednje 7 artiklow, dokelž nimaja tak jakadneje a roskudneje wažnoty kaž prěnje 21. Sa pšichodnu njedželu kamu a sa to, štož žmy prjedy rojestajeli, pšehčitaj žebi a rospominaj žebi wožebje 16. artikel.

A pšichi tutym studowanju čin tež ty to, štož woni žu tehdy činili: Měj kwoju bibliju pódla a čitaj tam wšcho, štož je sa jenoliwe artikle roskudne. Kaž bē biblija mužam reformazije žórko wšcheje wěrnoscže, tak budž wona to tebi tež. Ale niž jenož pšichi tym, ale dozyla w žiwjenju, we wšchednym a w njedžestim! Sda bo, so žu čłowjekoj, so žu křesćizijeno to, so pšehzo dale precž pšichindu wot kwojeho wotkneženeho kónza, sawinowali i tym, so žu bo bóle a bóle šdalili wot biblije. Po ewangelstu je, činicz po bibliškim křowje. Pšytacž w pišnje. Tuž woštanmy tež i tutym ewangelstym! Mny budžemy tak žebi kamemu a tomu, štož naše je, „najlěpši“.

A sa tydžen wobkweđcžmy pšichi wólbnym skutku to, so jako prawy ewangelstym i džakom spominamy na wótzow wulki skutk, i tym, so tola Bože křuśbn wopytamy a křobuśwjecžimny. A to čim křwěrnjšcho, dokelž tola jich došcž wólbně šastojnstwo džerži we wólbnym rumnosčach, tak so njemóžejaderje do Božeho domu pšichicž. Čim bohacžjšcho njed pšichindu wšchitzy, kotřiz njeju tak swajani, mužzy kaž žónške, so bychu Bože křuśbn byte kaž džatne tak tež wuśnawarške křwjedženške Bože křuśbn ewangelstich wožadow.

Mužzy a žónške! rěšacž runje. Nowy powójnški čaž je prajil a postajil sa wólbnny: a žónške! Tuž budže ta stro na křaba, haj podleži, kotrejež žónške bo nočzedža roskudžicž wolicž. Tuž budže tež kóžda ewangelsta macž a žona a holza, kotraž ma prawo wolicž, šesthodžicž ewangelstej myšli a ewangelstej wězy, hdyž njewoli w ewangelstym duchu. Dozyla leži roskudne pšehkahnjenje hłokow wožebje pola žónškich. Šladajo na žyku Němstku, je drje bo pšichi poğlednich němstich wólbach na 700 000 žonow wotwlaškowało wolicž. To je hoberška licžba. A njemylimy bo, so je mjes nimi wjetšji abo jara wulki džel tajlich, kotřiz žu křesćizijianzy smyžleni. Žizo hdyž tute du a křwój hłok wotedaja, směje to wliwa. A hdyž nimo toho bo wšche naše maczerje na to dopomnja, so maja bo tola najprjedy a pšehede wšchem

po stejnišcžu wěrn roskudžicž a niž po stejnišcžu nekajkeje strony a jeje lubjenjow, njebudžej bo komdžicž, wolicž we ewangelstym duchu so by bo tuton šestlnik a pšehwinny wšche hacženja a wšche pšehčiziwoscže, kotrež nětkle hišcže šadžewaja lěpšchemu, dobremu, wěrnemu.

Tuž njedžela 22. junija džent wuśnacža na žyrtwinškim kaž na politiskim polu!

Dopomnjeński pjenes na wuśhow na křutym hrodže Koburgškim. Pšehed 400 lětami bē žejm w Augsburgu. Tehdom dr. Marcžin Luther pšytajše a namaka wuśhow na křutym hrodže Koburgškim. A dopomnječžu na tuton podawš žu pjenes bili. Tuton pokasuje na jenej stronje podobišnu reformatora dr. Marcžina Luthera a jeho šakitarja šakšeho kurwjercha Jana Wobštajneho a na drugej stronje Koburgški hrod.

„Křošy sa loža“.

Njedawno jón hižo našpomnichmy, tuton „křošy sa loža.“ Wón chze byčž pomozny skutk w křobu najwjetšej a najštrachnišej nušy, pod kotrež nětkle našy lud žori a čerpi, we wobndleńskej nušy. S njeje poğhadža tak nětkle šakodowanje žiwjenja, čžela, dušche, ducha. W tutej wobndleńskej nušy haji bo tež wožebje njepóžcžiwoscž, kotraž ma sa křobu šakodowanja a žhoroscže čžela, dušche, ducha a tak žykeho žiwjenja.

Tuž je to jenož i polnym prawom, so hłowne prózowanje spomožestwa bo nětkle měri na wotštronjenje tuteje nušy. Čži, kř samóžej na to křwaricž, njeju nicžo šapšchijeli wo štrachach a nušach našeho čžaža, šnajmjeńšcha niž wo tych, kotrež bo jich kamych njedótkaja; jim bo pšehzo hišcže pšehederje dže.

Šyžla pokasuje žiwjenje našeho čžaža šnamjenja sa to, so tu pšehzo hišcže dyrbi wjele tajlich byčž, kotrymž bo to pšehederje dže. Šewak dyrbjalo to w mnohim hinaf byčž. Na nušu, štyš, šrudobu, křudobu bo tola tak jara škorži. Šdyž bychu nětk wšchitzy tutu nušu a štož tu i njeje je, jenak jaknje widželi a jenak jara šacžuwali a bo wšchitzy šacžuwali jako jedyn lud, jako žyšk, njemohla tuta nuša tak wulka byčž, njemohla šnajmjeńšcha tak čžezka, tak wobčezna, tak čžwilowaza byčž; šnajmjeńšcha praji tola němške pšichkřowo, so je tam jenož pol nušy a bēdy, hdyž bo dwejo šabawjazy do njeje džela, t. r. hdyž dwejo abo wjazy bo w luboscži šjednocža, so bychu ju hromadže na bo wšali a bo do njeje dželili. Abó dyrbjalo tuto pšichkřowo: „Geteiltes Leid ist halbes Leid“ wopacžne byčž?

Šam bo šda, so je tu něšto druge wopacžne, so ta luboscž, kotraž dyrbjala bližšeho i bližšim haj žyly lud do žyška wjašacž, prawa njeje, došcž wulka, došcž křylna, došcž swólniwa, došcž woporniwa njeje, so wo luboscži, kotraž we

našim kraju bydlí, čo njemóže spěwacž tón wulki kěrlušch, kotrnž Pawoł Janošduje w 1. Kor. 13.

Evangeliske Snutskowne mišionstwo čo nětk prózuje, tutu lubošć je skutkom wobšwědčicž. Tuž je čo tež do džěła dačo, wobndleńsku nušu pomhacž inješć a wotwobrocžicž. We Rodewišchu ma wono swoje brjedzišćečo sa tuto prózowanje. „Kirchlich-soziale Wohnungsfürsorge Rodewisch“ čo wono mjenuje. Wjednistwo ma farač Schönbach w Rodewišchu.

Wot tam poňhadža tež to jjawne namoňwjenje, sšadowacž „krošć sa kóža.“

Schto chze tutón „krošć sa kóža.“ Wón chze po móžnosći wulki kapital hromadžicž, kotrnž njebny był wjazny pod diktaturu pjenježništwu, ale pod diktaturu šmilnosće. T. r. tutón kapital chze a dyrbi jenož šlužicž spomožerstwu, dyrbi čo jenož naložowacž sa wotwobroczenie nušy, pšchedewiščem potajkim wobndleńšćeje nušy. S njeho dyrbja čo pšchedewiščem dawacž nakhwilne kredity, požčzonki sa twarjenje wobndleńjow. Njetwarimy-li wobndlenja, wojujemy podarmo pšhecziwo tutej nušy a wščem jeje kažazym šcžěhwšam.

Namoňwjenje je hižo dobrego wuspěcha mělo, kaž móžachu to na hłownej šhromadžisnje Snutskowneho Mišionstwa wšchitny šlužhecž, kotřiž běchu pšchihwatali, so bychu šobudžěkali. Małe a wulke dary šu pšchihšće, małe a wulke požčzonki šu čo tutej šbėrny posticžile a dake, so by wona nětk se tutym kapitalom sa swoje šaměry mohla džělacž. Krajne towarštwu Snutskowneho mišionstwa je tohorunja šame 1000 hr. sa to wošebite džělo postajiko. A š nim šu privatni š kraja pšchepoňasali wjetšće šumy, so bychu w tutym wulžny nušnym džěle šobu škutkowali š lepšchemu žyšeho luda.

A wjele čo hišće wocžakuje, wjele darow kaž tež wjele pjenjes, kotrež bychu čo jako požčzonki sa tute džělo Snutskownemu Mišionstwu pšchewoštajike; šchtož by chžyl šwoje pjenjesy jako požčzonku pšchewoštajicž, měhl čo na priedy našpomnjene měštno do Rodewišcha wobrocžicž, šchtož pak. měl dar, móže jón šam na Snutskowne mišionstwo pošlacž abo do Rodewišcha, abo, a to šnadž je sa kóždu wošadu a kóždeho wošadneho to najlepšće a najpšchihódnišće, kóždu, kiž ma dar abo požčzonku, wobroczi čo na swojeho šararja, kotrnž to dalsšće šraduje. Tak ma wošada a šara — njech je daricžel a dawar mjenowaný abo niz — wěšty pšchehlad teho, šchtož čo sa tutón škutk lubošće štawa, a dožyla wo žyšym šmilnym škutkowanju, hdyž by čo to powšchittkownje tež pšchi wšchěch druhich škutkach lubošće tak štawašo, njech šu to hewar džěła dar, móže jón šam na Snutskowne Mišionstwo pošlacž abo Bibliške towarštwu abo Gustav-Adolfowe towarštwu abo šbėrka sa rosšchěrjenje dobrnyh knihi a špišow abo džělo sa młodžinu abo Mišionstwo mjes Israelom abo hišće druge.

Pšchi pšchepoňasanju darow a požčzonkow móže čo postajicž; hacž maja čo tute pjenjesy jenož sa wěštu krajinu wužicž abo hacž čo pšchewoštaja sa žyly kraj. Tež tole budže kóždu wošadny šarač rad wobštaracž.

So by tuž wjele jich tež w tutym šobudžěkašo se Snutskownym Mišionstwom.

Zyrkej a štat.

Wólby do šakšeho šejma maja sa tutón žyly šwiš „zyrkej a štat“ šwoju wošebitu wažnosć. Rosšadžowanja štata a zyrkwe njejšu hišće še šonzej, a mnoho budže čo hišće wuradžowacž wo tutej wěžy. Schtož chze šwojej zyrkwi a š tym evangelškej wěrje šlužicž a š tym šažo žyšemu ludej, tón ma čo poštaracž wo to, šo do šejma pšchihódu

mužoj a žony dobrego evangelšeho ducha. Tutnyh wolicž, je tohodla dwójžy nadawš kóždeho wolerja a kóždeje wolerki.

Wšchelake š bliska a šalofa.

Sšerbška hłowna předarška konferenza bě čo sa šwjatownu šrijedu powoňala; tuta je wot dawna šem šerbška šrijeda, tak tež lěška. Nimo duchownnyh ššhadžowachu čo we Sšerbškim Domje tež šerbšy wučerjo a popoňdnju měješće „Towarštwu pomozny“ swoje hłowne pošedjenje. Sa hłownu konferenzu jednasšće čo to wošebje wo pošlednje rosšudne praščenja sa dalsšchi wudawš nownyh šerbškich špěwarškich, tola pak tež wo dalsšće wažne praščenja, sa kotrež pak njebě čžaša došć. Pšchi tym bě šerbška konferenza nušowana postajicž, šo čo placžisny sa nowe šerbške špěwarške powyšcha. Wot 15. julija ma čo placžicž sa jednory najtuššchi wudawš nownyh šerbškich špěwarškich 3,50 hr., sa lepšće se šlotym řeškom 6 hr. a sa dobre do kóže šwjašane 10 hr. Ma-li kniha šloty šamš, mašch 50 pj. sa to doplacžicž. Nowa kniha je čo jara derje pšchedawaka, lepje hacž je šebi to kniharňja myšlika. Na nowy čžišćež š šacžanišimi pišmikami čžakaja wošebje našše šerbške towarštwu, šerbšy wučerjo a šararjo a drušy. Postajichmy to pošlednje, šo by čo mohlo na nowym čžišćežu dake džělacž, šo by był š pšchihódny justram hotowy, tak, šo mohli šmóšja sa swoje pacžerške džěczi, kotrež šu tola na šacžanišle pišmo šwucžene, šupowacž tutu nowu knihu. Wot pšchihódneje pónđzele džěła „šomijija sa šerbške špěwarške“ šažo porjadnje kóždu pónđzelu sa tutón nowy čžišćež. Rosšpominacž a wopominacž mějachmy drugeho hišćeže mnoho sa tutón nowy wudawš, šo by tež tón dobrny a pšchihódny był. Nimo toho mějachmy to a tamne rosšpomicž; wšcho njemóžachmy, došelž bě čžaš nimo, přjedy hacž bě pošlednja naležnosć dowuradžena.

Nowe šerbške špěwarške, kotrež mamy wot jutrow šem w šwojich Božich šlužbach, šu čo jara šupowake. Sšerbška předarška konferenza je pak nětk postajika powyščenje placžisny, na kotrež je wot wšcheho špocžatka poňasowaka. Wot 15. julija mašch placžicž sa jednory najtuššchi wudawš 3,50 hr., sa lepšchi se šlotym řeškom 6,00 hr. a sa dobrny kožany wudawš se šlotym řeškom 10 hr. Se šlotym šamšom placži kniha kóždu ras 50 pj. wjazny.

We Wólporku wuhotuje Lubiško-Šabrachčicžaniški wofriježny šwjašš evangelškich młodnyh holžow njedželu 6. julija šwój tulěšny šješd. Towarštwu evangelškich młodnyh holžow tutnyh šoncžin pšchihódu tón ras žyly na mješu dele. To je derje tak, došelž ma krajina wošoko Wólžmužoweje Horn hewar wobčežny šwiš š krajom a tak tež š towarštwami wysššče Lubija. Wjednistwo žyšeho wofriješa ma knjes šarač Lippmann-Neugersdoršski.

Oberammergau ma lěška šažo swoje šlawne pašionške hry. Tam šteji tež nowa evangelška zyrkej. W njej džerža čo tež wošebite Bože šlužby, tak hušo hacž čo pašionška hra hraje, a to wječor přjedy a rano a wječor sa hru postajeneho dnja. Tež Bože šlužby w jendželškej řečzi chžedža tam džeržecž. Še tola Oberammergau měštno naščeje šemje, na kotrnž čo čžlowjekojšo se wšchěch šoncžin šemje ššhadžuja.

Wistowanje: Š. B. a Š. W. sa šapóššanti wutrobny džak š proštwu wo dalsšće šobudžělo. — Prošchu wobdžělnikow šerbškeje předarškeje konferenzu, šo bychu mi hnydom šapišš šerbškich předaršow sa „Pomhaj Bóh“ wrócžili.

Redaktor.